

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtatott számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Az első lépés.

Irta: Szabó Ferenc dr.

A függetlenségi politika szempontjából jelentős és következményeiben messze kiható eseménye volt tegnapi a magyar képviselőháznak.

Szerdán kezdte meg ugyanis a képviselőház a bankszabadság meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Kossuth a pártja határozati javaslatát megindokoló beszédében, azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy *el fognak simulni azok az ellentétek, amelyek a függetlenségi párt két csoportja között voltak.* Kossuth ezen kijelentését a függetlenségi párt mind a két csoportja tüntető lelkesedéssel fogadta s a beszéd befejezte után Justh Gyula elsőnek ment oda üdvözölni Kossuth Ferencet.

Megvalljuk, mikor a lapoknak ide vonatkozó tudósítását olvastuk, bizonyos szorongó félelem fogott el. Első gondolatunk az volt, vajjon nem-e fog ezen kellő színészi szenírozással megindult párt egyesítése a Justh vezetése alatt álló függetlenségi és 48-as párt radikálisizmusának hátrányára szolgálni.

A pártnak a választójog reformja

kérdésében elfoglalt egyedül helyes és radikális álláspontját feltjük mi, ugyanis attól, ha a Kossuth Ferenc vezetése alatt álló párt teljességében belépne a függetlenségi és 48-as pártba.

A választói reform az a párt program, amelyét a legközelebbi időben kemény és heves küzdelmet kell vívni az egész pártnak és annak minden épkez láb emberének. Ez a program pont az, ahol a párt által megvívott küzdelem sikerrel is fog végződni. Azért nem szabad, hogy a pártnak e kérdésben el-érendő sikereit olyan *elemeknek* a pártba való beeresztésével veszélyeztessük, akikről már jó előre tudjuk, hogy a párt megindítandó akciójának sikerét eleve kétségessé tennék.

Ezek az elemek pedig, hogy vitá-goson beszéljünk, a *Kossuth-pártnak* ugyrevezett *agrárius csoportja*. Akik a választójog kérdésében gróf Tisza István-*nak* esküsznek. Hogy kik ezek, névszerint azt felsorolni feleslegesnek tartjuk, mert minden újságolvasó ismeri azokat a fekete madarakat.

Inkább hiúsuljon meg az egész egyöntetű törekvés, de azokból a fekete madarakból nem kérünk. Nem akarjuk, hogy a párt egységessége és akció képessége — a választójog kérdésében —

ezen nem kívánatos elemek befogadása által csorbát szenvedjen.

Szomorú és közel fekvő tapasztalataink vannak e téren. Még mindnyájunknak emlékezetében van, hogy mi hiúsította meg az önálló jegybank felállítására megindított akcióját a pártnak. Az egyet nem értés. Ha már nem sikerült az önálló bank felállítása, legalább vonjuk le az érte megindult küzdelemből a tanulságot a jövőre nézve. Legalább tanuljunk a múltakból.

Legyen inkább 30—40 az általános, egyenlő és titkos választójog kérdésében teljesen szolidaris tagja a pártnak, mint egy 80—100 főből álló nagy párt, amelynek azonban akció képességét a belső egyenetlenkedés bénítja meg. Ebből mi nem kérünk. Mi már tanultunk a múltból.

Jól eső örömmel olvastuk azért pártunk kiváló vezérének Justh Gyulának, a képviselőház folyosóján a *pártegyesítésre* vonatkozólag tett ama kijelentését, hogy az *csak az általános, egyenlő és titkos választójog elvi alapján történhetik meg.* Mindenkit, aki ezt a program pontot elfogadja, szívesen látunk a pártban. — A többiek csak maradjanak kint.

Demmer fényképészetének

(Szent Anna-utca 5.) Halotta ön már hírét?
Hol 12 drb fényképes lapot
csak 3 koronáért kap! Melyek kivitelüknél
fogva igazán szenzációszak! Tessék megkísérlni!

A portlandi herceg.

Irta: br. Jósika Lajos.

Egy rövid hír járta te a lapokat: *Anni Bruce* meghalt. *Anni Bruce* nem érdekelt bennünket, ha a neve nem fűződne egy nagy pörhöz, mely a pár éve Párisban lezajlott *Casa-Riera* pörre emlékeztet és két érdekes emberre *Portland* ötödik és hatodik hercegére. Az, kit *Anni* apjának mondott, nem volt a remete hercegnek a fia, hanem unokáé, ép úgy mint a mai herceg ennek az unokáé és így tudta *Anni* ellene megindítani a pört, mint állítólag annak egyenes leszármazója. Egy angol regényben olvastam régebb egy emberről, ki két külön személy életét élte. Ezt állította *Anni* a *Portland* hercegről is. Ez két életet folytatott ő *Bruce* kereskedő és *Portland* hercege volt. Mint *Bruce*-nek külön csalapja volt és mint hercegnek szintén. Szegény *Anni* nem sikerült bebizonyítani állítását s így most nagy nyomorban halt meg.

Sokkal érdekesebb azonban az ötödik *Portland* hercegnek titkos élete. — *Vil-lier de l' Els d' Adam* egy novelettjében írja meg ezen életnek a titkát. Az ő nyomán közlöm a történetet.

Viktoria királynő ép teánál ült udvarhölgyeivel és az udvar néhány bizalmasával. Egész váratlanul egy lakáj lépett be és ezüst tálcán egy gyászkeretes levelet nyújtott átál egyik fiatal udvarhölgynek. A levél pecsétje a *Portland* herceg címerét viselte. Reszkető kezekkel bontotta fel *Lady Jane* a levelet. A mosoly eltűnt ajakáról és sápadt lett, mint a tavirózsa. Némán nyújtotta át a levelet a királynénak. — A királyné arca elkomolyodott. *Portland* herceget többé nem fogjuk látni az udvarnál s az ő széke megürült a pee-*rek* házában.

Ezen szavakkal a levelet a kandallóba dobta.

Többé nem látták *Lady Janet* nevetni. Nap nap után hervadt a szép leány — *Portland* herceget sem látta senki többé.

A kastély egy titok volt. Sokszor jöttek vendégek. Az értelet ündériesen ki volt világitva és duhaj zene szűrődött át az ablakokon. A vendégek sem látták soha a háziurat.

Kisérletes mondták kezdtek a nép közt keringeni.

Ha csillag nem látszik az égen, éjféltájban a tengerpartján megjelenik egy alak. Arcát senki sem látta, azt az éjszakánál is feketébb lepel fedi. Két férti fáklyával egyik

csengővel kezében jár előtte és folyton csenge. Az alak szivarral szájában elsétálgatott a parton és eltűnik, amint egy fény-sugár áttöri a sötétet.

Az udvar *Windsorban* tartózkodott. *Lady Jane* egyedül sétált a parkban. Egy fiú óvatosan, félve, hogy meg ne lássa valaki, közeledett feléje és egy levelet nyújtott át neki. Gyászkeretes levél volt és a pecsét a *Portland* herceg címerét viselte.

Jane felbontotta s ha a fehérenél lehet valami fehérebb, olyan lett az arca.

— Ma éjjel tizenkettőkor a tengerpartján, — állott a levélben.

Lady Jane ott volt.

— *Jane* — hallatszott az éjszakában.

— Te vagy?

— Igen — de ne közeledj.

— Másnap egy álarcos alakot talált: k holtan a tengerpartján.

Borzadva veték le az álarcot, melyből egy koponya vigyorgott felénk.

A halott *Portland* hercege volt.

És most kiderült a titok. A komornyik mesélte el, ki mindig éjjeli újján fáklyával kísérte az urát.

Pár évvel ezelőtt a herceggel Ázsiában utazott. A herceg szeretett gyalog a külvárosokban kóborolni. *Damaszkusban* volt.

A bankvita.

A képviselőház ülése.

Teljes fegyverzetben vonul föl az egész függetlenségi tábor, hogy visszaverje azt a merényletet, amelyet Khuenék intéznek a közös bank szabadalmának szándékolt meghosszabbításával a gazdasági önállóság ellen.

Berzeviczy Albert elnök féltizenegy óra-kor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jeleníti, hogy a kuria a báró Madarass-Beck Gyula mandátuma ellen beadott kérvényt visszautasította.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot terjeszt be az ipari munkások éjjeli munkájának eltiltása tárgyában. (Helyeslés.)

Következik a bankszabadalom meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Földes Béla: A függetlenségi és 48-as párt, amelynek nevében folszólok, a gazdasági önállóságért küzd. (Ugy van!) Ezért szállott tegnap Kossuth Ferenc is teljes fegyverzetben harcba (Élénk helyeslés) és dokumentálta az összes függetlenségi teljes együttműködését. (Ugy van! Taps.) A javaslat senkit sem elégít ki. Olyan, mint egy ház, amelyet úgy építettek, hogy lakói sohasem találkozzanak. Bent lakik az osztrák, amely nem akarja a készfizetést és bent lakik a magyar, amely akarja. Bizonyos, hogy sohasem találkoznak. (Élénk tetszés.) Ami magát a javaslat lényegét, a bank szerveztét illeti, elismeri érdemei vannak a pénzügyminiszternek, mert az 1899. XXX. t. cikk a paritást jobban kidomborítja, mint az előző banktörvények. Igaz, hogy ez a módosított bankszervezet sem statuuál olyan állapotot, amelyből a konsolidált magyar pénzügyviszonyok és a gazdasági megerősödés sarjadhathat ki. (Ugy van!) Éppen ezért kimondja, hogy az említett állapot csak az önálló bank felállításával érhető el. (Zajos tetszés.) Ami pedig a készfizetéseket illeti, hát annak jogi követeléseit semmi sem igazolja jobban, mint annak a törvénynek a szövege, mely egy helyen sem említi a papírpénzt, mintha ezt a fogalmat nem is ismerné. (Ugy van!) Ha arra az álláspontra helyezkednék az egész vonalon, hogy minek kell önálló bank, mikor van itt egy nem magyar intézet, amely elég jól végzi a dolgát: — akkor nem lenne sem magyar tudomány, sem magyar művészet, mert hiszen ezeknek is vannak a külföldön igen kiváló intézményei. (Zajos tetszés.)

A herceg utja valahol künn járt, midőn valami fájdalmasan nyöszörgő hang ütötte meg fülét. A hang irányában ment s az út mellett egy undok emberi roncsot talált. Egy bélpoklos hevert ott, ki nyöszörgő nyújtotta alamizsnáért a még megmaradt kezét. A herceg fejedelmileg ajándékozta meg és megrázta az elasztott kezét.

— Lásd, még van ember, ki nem fordul el tőled, — mondta a koldusnak.

Mint a napsugár villant fel a koldus szemében és a lord elégedett n tért vissza, hogy valami igazán jól cselekedett éleiben.

A hajón azonban visszatértében már főtájás győőrtte. Rosszul érezte magát és Londonba érve csalhatatlanul meg lehetett állapítani a bélpoklosságot.

Portland hercege veszte volt.

Ekkor kapta Lady Jane a gyászkeretes levelet, melynek pecsétje Portland hercegének címerét viselte.

A kastélyban unokaöccse duhaj mulatásokat adott és ő maga a pince lakásában élt. Hú komornyikja ablakára tette az ételt, s ha egy csillag sem ragyogott az égen a tengerpartján a dúsgazdag portlandi herceg sétált.

Lady Jane bár nem volt özvegy, soha sem tette le az özvegyi fátyolt.

szés.) De egy független ország éppen azzal dokumentálja önállóságát, hogy intézményeit a nemzeti érdek szempontjából alakítja meg. (Élénk tetszés.)

A nemzet és korona között a szerencsésebb országokban már megszűntek a villogások. A bank amikor az iparra és kereskedelemre befolyást gyakorol, tulajdonképpen irányítja az ország erejét, tehát politikailag is befolyik az ügyekre. Tehát feltétlenül szükséges az önálló jegybank. (Zajos helyeslés.) Ne terjedjen tovább az a hangulat, amely lemondásra vezet. (Tetszés.) A nemzetnek még küzdelem árán is biztosítania kell jogainak érvényesítését. (Taps.) Magyarországon már 1802 óta küzdenek az önálló jegybankért, amely aztán 1848-ban öltött testet. Az 1867 utáni korszakban is követelték már az önálló jegybankot még a legmérsékeltebb politikusok is, ha a fenálló bank nem elégíti ki az ország gazdasági viszonyait.

Egy hang: Ezt mondja Tisza István is, még sem teszi!

Földes Béla: Utal Széll Kálmán pénzügyminiszter 1876-iki törekvéseire, amelyvel kartellált önálló bankot akart létesíteni. (Helyeslés.) Mindenki hangsúlyozta, hogy 100 van az országnak az önálló bankhoz, s mégis mindig halogatják. A készfizetések fővétele már csak az épületnek csücske, s mi most ennek is csak az árnyékát kapjuk. (Taps.) Nem a készfizetések rendezéséről, hanem a rendezés rendezéséről van szó. (Ugy van!) Foglalkozik a bank kamattápolitikájával és kimutalja, hogy a bank e tekintetben is mindig az osztrák politikát szolgálja. (Ugy van!) Azt nem fájlalják, hogy a közös bank készfizetéseért fölemelik a kamattábat, de az önálló bankért fájlalják. (Zajos tetszés és taps.) Nagy haladás, ha a kereskedelmi mérleg helyett most már a nemzetközi fizetési mérleget használják. Azonban még ez sem megbízható. Különbséget kell tenni az ország tartós eladósodottsága és átmeneti eladósodottsága között. És figyelembe kell venni azt is, hogy a kereskedelem alapja a bizalom s ha valamely állam iránt nincs meg a bizalom, az nem is fog kölcsönt kapni, ha különben birna is azokkal a feltételekkel, amelyek a kölcsön felvételéhez szükségesek. (Ugy van!) Ami a nagy gazdasági területek teóriáját illeti, hát az neveléses. Minden legkisebb államnak van egy jegybankja. A nagy rázkódítások dolga is csak abból áll, hogy nem kell megijedni az újítástól. (Zajos tetszés.) Még a váltóanyagról akar szólni. Azt mondják, hogy nálunk rossz a váltóanyag s ime a közös bank kormányzó azt mondják, hogy a magyar váltóanyag igen kitűnő. (Ugy van!) Ők pedig tudják. (Helyeslés.)

Nem lesz pénzügyi palota.

A régi épületet akarják kijavíttatni.

Debrecen város közönsége élénk figyelemmel várta, hogy mi lesz annak a tárgyalásnak vége, amelyet egy új pénzügyi palota építése iránt folytatott a város a pénzügyigazgatósággal, illetve a pénzügyminiszteriummal.

A város fejlődésébe szépen illeszkedett be az a terv, hogy a pénzügyi állami hivatalok részére a kiszemelt telken egy szép a modern Debrecenhez illő új palotát építenek. A terv az volt, hogy a város 300,000 koronáért átveszi a pénzügyigazgatóság mostani telkét s az új pénzügyi palotát a Komáromi, Bészler és a megvett szomszédos telken úgy építteti fel, hogy ez a palota négy oldalra kapna homlokvonalat, mert a Degenfeld-térről a Burgondia-utcaig megnyitnák ugyanakkor a tervezett utcát is.

A tárgyalások hosszú időn át folytak és már-már úgy látszott, hogy megegyezésre le-

het jutni, amikor a pénzügyminiszterium értelmetlen alakoskodása az egész tervet áthuzta. A pénzügyminiszter ugyanis most értesítette a várost, hogy az ajánlatot nem fogadja el és egyáltalán nem kívánja a pénzügyigazgatóságot és a hozzá tartozó hivatalokat új helyiségben elhelyezni, hanem kimondja, hogy a mostani régi és rozoga épületet kell kitatarozni, kijavíttatni és a pénzügyigazgatóság maradjon ott, az adóhivatal s a többi hivatalok pedig tartsák meg pénzügyi helyiségeiket.

A miniszternek ez az újabb döntése, amelyet azonban nem — lehet és nem is szabad véglegesnek tekinteni, általános megdöbbenést keltett a városnál. Ez állásfoglalás visszavet mindent abba az állapotba, amelynek megszüntetését nemcsak a város hanem a polgárság és maguk a hivatalok érdekei hangosan követelték.

A mai állapot szerint ugyanis az ügyesbajos ügyfelek a város területén elszórt és egymással összeköttetésben és összefüggésben álló hivatalokat alig s csak hosszú keresés után találják meg. Debrecen város érdeke ellen is van az, hogy a régi állapot főtartása mellett foglal állást a miniszter, mert a város épít egy szép épületet s amellelt utjában van a fejlődésnek is a pénzügyigazgatóság mai épülete. Végül a pénzügyigazgatósági hivataloknak is az az érdeke, hogy a pénzügyigazgatósághoz tartozó állami hivatalok egy épületben legyenek és a hivatalos helyiségek becsületes, tisztességes elhelyezést nyerjenek.

A város tanácsa ma foglalkozott ezzel a miniszteri leirattal és elhatározta, hogy ez ellen újból fölír a pénzügyminiszterhez, hogy álláspontját változtassa meg. Tarthatatlan is az, mert a város szabályozási terv szerint, amelynek figyelembe vételével kell az újabb építkezéseket végezni, a városháza építése lehetetlenné teszi a mai pénzügyigazgatósági épület főtartását. Ugyanis a háromemeletesre tervezett új városháza a pénzügyi épület közvetlen közelébe kerül úgy, hogy teljesen elveszi attól a világosságot és levegőt. Különben is a pénzügyi palotát kijavítani és a régi rozoga épületet úgy kitatarozni, hogy ott a hivatalok tisztességes elhelyezést nyerjenek, nem is lehet.

Az egész dologból pedig ismét csak az tűnik ki, hogy a miniszteriumokban nagyon mostohán kezelik Debrecen város ügyeit s nem egyszer, mint most is, a legképtelenebb álláspontokat foglalják el, csak hogy a városnak kellemetlenkedjenek.

Csalás villamos csengővel.

A szélhámos Rózsa.

Rostás István főkapitány nemrégiben rendeletet adott ki, amelyben utasítja a háztulajdonosokat, hogy a tűz- és közbiztonság érdekében vezetessenek villamos-csengőt a lakásaikba.

A rendeletnek számos házigazda eléget tett s még folyamatban vannak a villamos-csengő felszerelések.

A főkapitánynak ezt a rendeletét a szélhámosok is kiaknázták. A városban ugyanis egy fiatal, vékonypézdű, vöröshaju ember járt a háztulajdonosokhoz és villamos-csengő felszerelésére vesz fel megbízásokat.

A csaló „Rózsa” néven mutatkozik be s tervezeteket mutat a házigazdának. M ind szabályszerű megrendelő lapot irat alá és

3—5 korona előleget vesz fel. A szélhámos villamos szerelő azt állítja, hogy Kandia utca 38. számú házában lakik.

Persze a címét nem nézi meg senki, mert különben azonnal tisztában lennének a szélhámosossággal, miután a Kandia-utcán 38. szám nincsen.

Az az állítólagos Rózsa nevű egyén becsapott igen sok háziurat, végül nem jött el a villamos-csengőt felszerelni.

A rendőrségen aztán ma megjelent Vértési Sándor Teleki-utca 67. szám alatti lakos és panaszt emelt Rózsa ellen, hogy kicsalt tőle 5 koronát s aztán ellépett.

A rendőrség ezután is figyelmezteti a közönséget, hogy ez a cingár természetű család jelentkeznék valahol és előlegeket kérne a megrendelésre, azonnal adják át a legközelebbi rendőrnek.

A közgyűlés tagjai.

A törvényhatósági bizottság az 1911. évben.

A központi választmány legutolsó ülésén megállapította a törvényhatósági bizottság tagjainak 1911. évben érvényes névjegyzékét, amelyet itt közlünk:

Elnök: Domahidy Elemér főispán. Acél Géza főmérnök, Alföldi Gábor, Áron Jenő, Áron Miksa, Aufricht Vilmos, dr. Bacsó Dezső, Bicsi András, dr. Bakonyi Samu, dr. Balkányi Miklós, Balogh István, Bányai Péter, Bárdos Géza, Békés Lajos, Bészler Károly árv. elnök, Bicó Gyula, Bihari István, Bilkei Kővesdi Imre, Balogh István, Böszörményi Imre, dr. Bruckner Ernő, dr. Burger Péter, Csanak János, Csanak József, Ciffer Nándor, dr. Csikos Sándor, Csóka Sámuel tanácsnok, Csúrka István, Dávidházy Kálmán, Debreceni Jenő, Debreceni Lajos, gr. Dégenfeld József, Deutsch Sámuel, Dicsőfi József, dr. Dóczy Emil t. alügyész, Domahidy Elemér, Ekstein Márk, Ekli József, Erdődi Lajos, Eritz Ernő, dr. Erőss Lajos, Falk Lajos, dr. Fejér Ferenc, dr. Ferenczy Gyula, Fegyeházi János, Fésüs Lajos, Fleischmann Mór, Forrai Ernő, dr. Fráter Imre, dr. Freund Jenő, Fürst Ödön, Gaál Ferenc, dr. Gajzágó Béla, Gara Alajos, Gebauer Károly, Geréby Pál, Gróh Ferenc, Grósz Nagy Ferenc, Gyarmathy István, Györfly Aladár, Hajdu Gyula, Harangi István, Harasnyai Gusztáv, Hauer Bertalan, dr. Hegedűs István aljegyző, Hoffmann Sándor, Horváth István, Horváth János, ifj. Horváth János, Horváth Tamás, Huttler Kázmér, dr. Hüttler Károly, Igyártó Sándor, dr. Irinyi István, Jánosi Zoltán, Jóna János, ifj. Jóna János, Jóna János, Jóna Virce, Kardos László, Kaszanyitzky Endre, Kecskés István, Kelemen Gábor, dr. Kenézy Gyula, Kenyeres Károly, Kernhoffer József, Kertész Imre, Kertész István, ifj. Kertész István, Kertész János, Kertész Mihály, dr. Kocsár Gábor, Kolbenschayer Kálmán, Komáromi Antal házipénzt., Komlóssy Dezső, Koncz Ákos közlevélt. t., Kondor Kálmán számvevő, Kondor Zsigmond, Kontsek Géza, Kovács Aladár, Kovács József polgármester, Kovács János, Kovács Kálmán, árvasz. ülnök, Kovács Lajos, Kozma László, Körner Adolf tanácsnok, dr. Körössy Kálmán, dr. Láng Sándor, dr. Legányi Gyula, Lestyán Adorján, Lőkoviás Arthur, dr. Lőkoviás Márton, dr. Lukács Emil, Lusztig Károly, dr. Magoss György t. főügyész, May Andor, Mayer Jenő, Márk Endre, Márton Imre, Medgyaszay Miklós tanácsnok, Medgyessy Ferenc, Medgyessy Lajos közgyám, dr. Megyery Pál, Mike Ferenc, Molnár Albert, Molnár István, Mórincz Ferenc, Muraközy László, Nagy Albert, Nagy Jakab, dr. Sz. Nagy Kálmán, dr. Nagy Lajos, Sz. Nagy Lajos számv., Nagy Pál, Nagy S. számv., dr. Nagy Zs., Németh A., dr. Nyíri E., Pálfi Ferencz, Pálfi Gábor, Patay József, Pethő István, dr. Petzkó Ernő, Pogány Armin, Polgári Bálint, Polgári József, Polgári Márton, dr. Popper Alajos, Poroszlav László, Porubszky Jenő, Publíg Ernő, Radákovich

Géza, dr. Révi Nándor, Rickl Antal, Rickl Géza, Riesz Henrik, Rochlitz Arthur, Roncsik Lajos főszámvevő, Rostás István főkapitány, Salánki Ferencz, Sarkadi Ferencz, Schwartz Vilmos, ifj. Schwartz Vilmos, Sesztina Jenő, Sinka Sándor, Sipos György gyámpénztárnok, Somogyi Pál, Somossy László, Stegmüller Árpád, Szabó Elek aljegyző, Szabó István adópénztárnok, Szabó Kálmán tanácsnok, dr. Szikszói Szabó László, Szalay József, Szathmári Ferenc, Szántó György, dr. Szántó Sámuel, Szávay Gyula, Szentesi János, Szentkirályi Tivadar, Szép József, Szikszay Lajos, Szilágyi Bálint, Szilágyi Imre, Szilcz Ferencz, Tafler Ignác, Thieszen Arthur, dr. Tóth Emil aljegyző, Tóth István, dr. Tóth Kálmán, dr. K. Tóth Mihály tanácsnok, Török Bálint, Török Gábor, Török Péter, dr. Tüdös János, dr. Tüdös Kálmán t. főorvos, dr. Ufalussy József, Ungvári József, Uhlarik Béla, dr. Vargha Elemér tanácsnok, dr. Varga Emil, Varga Károly árvaszéki ülnök, Varjas Sándor, Váczai János, Váray János, Vecsey Imre főjegyző, Vecsey Zoltán, Weichinger Károly, Zédor Lajos, Zelinger Ede, id. Zöld János.

Házról-házra.

Egy népszámláló följegyzései.

Most már befejezték a fürge népszámlálók a háziról-házra járást. Most hordják garrodába a rengeteg adatot, mindent, amit csak fel kellett jegyezniök a népekről.

A hivatalos adatokból hadd olvassanak a bogarászó statisztikusok, mi pedig szedjük össze azokat az apró érdekességeket, amiket itt-ott elhagycgattak a szigorú komolyságu számláló biztosok.

Bizonyos, hogy ezek a fürkésző urak sok inim, ellenző dologra jöhettek rá, jelentéktelen s esetleg érdekes litkokra is, amiket féltve őriz egy-egy család, — de erről nem szabad fecsegni, mert a pletykás népszámlálót a bíró elé állítja a törvény.

Érdekesekek azonban a szeiid följegyzések is.

Lenn a külső utcákban akad apró érdekességekre leginkább a népszámláló, mert benn a városban inkább értnek a betűveléshez s mindenki maga állítja ki a számlálólapot; kevés beszéddel intéződik el a dolog. Odalenn ám gyanakodva fogadják a számláló bizost, vonakodnak is a felelet adásától.

— Nem tudunk mi adót fizetni ugysem, hiába irnak fel mindenkit! — siránkoznak.

A biztos megmagyarázza, hogy mi is ez a népszámlálás. A külteleki magyar megvakarja a fejebuját.

— Hát azt nem kérdezik, hogy ismerem-e a zálogházat? Mert hát erre tudnék felelni.

— Volt-e már valahol külföldön, idegen országban? — kérdi a biztos.

Nagy büszkén felel a magyar álampolgár:

— Voltam! Budapesten meg Miskolcon.

Elhagyott, csendes utcán kopog, öreg ház kapuját hiába döngeti a számláló biztos, nem jelentkezik senki. Majd egy fél óra mulva törődött öreg ember csoszog ki nagy ásitva.

— Mi járatban van?

Megmagyarázzák neki. Az öreg csendesen dohog:

— Ugyan . . . mán megint számolnak . . .

Észre sem vette eddig, hogy megint tíz évvel fordult odébb a világ kereke.

— Van-e szavazati joga? — kérdik az otthon dolgozó cipésmestert.

Tréfásan mondja:

— Csak itthon, kérem . . .

A szomszédban már megváltozik a felelet. Sójajt a majszter:

— Még itthon se, kérem. Nálunk az asszony szavaz.

— A hajlék csupán emberi lakásul szolgál? — kérdi a biztos egy öregtől.

— Nem kérem, — mondja a vén kujon — itt lakik a feleségem is.

Antal Gábor a klerikalizmus ellen.

Fölhívás a hivekhez.

Hogy az egyháznak is fejlődnie kell a világosság felé szárnyaló korszellem követelményei szerint, azzal tisztában van minden ember, aki nem gondoskodik megbéklyózott aggyal. Csak a klerikális áramlat hívei látnak veszedelmet a vallási misztikus homály eloszlatására irányuló társadalmi akcióban s vehemens erővel vedik a sötét bástyákat.

Pedig a veszedelem éppen a klerikalizmusban van, amelynek letörésére ngyszólván világharc indult meg.

Társadalmi téren, fehér asztalnál, zöld asztalnál, de még a templomi szószékeken is folyik a küzdelem a klerikalizmus ellen s nem lehet kétség a küzdelem végeredménye iránt. Az idők jele, hogy akadnak már bátor egyházfők is, akik követelik a világosságot.

Legutóbb egy katolikus püspök kemény ütéséről döngött a fekete klerikális bástya, most meg egy református egyházfi szólat meg a liberálizmus védelmében.

Antal Gábor komáromi szuperintendens-rő: van szó, aki ujesztendei predikációjában nyílt bátorsággal felhívta hiveit a klerikalizmus elleni harcra. Az utóbbi öt esztendő — ugymond — végtelen megpróbáltatásokkal járt hazánkra. Fölütötte fejét a klerikalizmus s amíg a fölvilágosodott nemzetek harcot indítottak ellene, addig nálunk a kormányzati rendszer csak erősítette azt. Ama reménységének adott azután kifejezést Antal Gábor, hogy új áramlat letöri majd az elhatalmasodott klerikalizmust s fölívta hiveit, hogy a küzdelemben minden erejükkel vegyenek részt.

A bátor hangú egyházi beszéd nagy tetszéssel találkozott a liberális körökben, de annál nagyobb ellenszenveket keltene a klerikálisok között, akik most vallás elleni igaztással vádolják Antal szuperintendest.

HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

UJDONSÁGOK

Karneval.

Csörgős sipkában, mosolygós jókedvvel beköszöntött Karnevál herceg. Gondtalan, cifra, aranyos, bársonyos csapat közeledik pajzán tréfában, hangos hejehujában, vigan recsegő kürtszóval ébresztve a hajnal átalvóit. Karnevál csapata a vig sereg, Karnevál öfensége udvara pompázó csoport, mely hosszú visszavonultság után jön ismét pihenve, telve vágygal, óhajással, mulató kedvvel, eleven élnivágyással. Kezdetét vette a farsang, amely Hamvazó szerdái, március hó 1-ig tart. Hosszu idő a mulatozásra 52 nap. Hosszu idő, de csak annak, aki részvétlen szemlélője a boldog vigalmak, hideg látója a meleg vigasságnak. Rövid ez az 52 nap azonban annak, aki mulat, táncol, szórakozik, beilleszkedik farsang idején a Karnevál csapatba. A báltermekben élet támad. A bajokkal küzködő ember oázist keres az élet sivárságában, pihenőt a létfentartás fáradalmaiban. Vajjon hol kínálkoznék erre kedvesebb, alkalmasabb hely, mint ahol csak boldognak látszó, mosolygó embereket látni. Hol nyugodjék meg a fáradt pillantás szívesebben, mint azon ragyogó helyen, ahol a téli ridegségbe tavaszt varázsolnak üde leányarcok, ábrándos bakfiszemek. Ahol minden csak szerelemről, életéről, boldogságról regél. Megmagyarázza ez, hogy miért akkor legnépesebbek a bálak, amikor az élet nehéz, keserű gondjai garmadával szakadnak a nyakunkba. Jó kedvben otthon, csöndes, bizalmas társaságban is elszórakozhatunk. De ha a tüzhelynél minden rög, minden fölt arra emlékeztet, hogy milyen keserűvé tesz az életet a gondok, akkor bizony szívesen menekülünk oda, ahol legalább látszólag boldogok az emberek és ha a lelkiüket izekre is tépi a küzdés, az ajkukon mosoly és öröm ül.

— **Nem lesz állatvásár.** Megemlékeztünk már arról, hogy a földmivvelésügyi miniszter tegnap Kovács József polgármester távirati kérésére, hogy az állatvásárt engedélyezze a rendes időben, azt felelte, hogy az állatbehozatalt csupán a közeli környékről engedi meg s hogy csupán kocsin szabad a hasított körmű állatokat behozni s végül, hogy innen az állatok vissza már nem, csupán a vágóhidra vihetők. Miután azonban az ilyen szűk korlátok közt engedélyezett vásárnak semmi értelme sem volna és mert az ilyen részleges vásárra szóló engedély könnyen arra vezetne, hogy az állattenyésztők és gazdák azt hinnék, hogy a vásár mégis meglesz, a polgármester ma sürgős föliratban értesítette a minisztert, hogy az engedélyre nem reflektál a város, hanem az állatbetegségek teljes megszűnése esetén majd pótállatvásárt fognak tartani.

— **Az első számú gazdasági iskola államosítása.** Debrecen város tanácsa tegnapi ülésén kimondta, hogy fölterjesztést intéz a kultuszminiszterhez az I. számú gazdasági ismétlő iskola államosítása érdekében. A miniszter a személyi kiadásokat már úgy is viseli és most csupán arról van szó, hogy az államosítás a várossal kötendő szerződésben formailag is kifejezést nyerjen.

— **A hatósági orvosok telefonja.** A nagyváradai postaigazgatóság értesítette a város tanácsát, hogy Bilkányi dr. kerületi tisztiorvos telefonját leszereltette s a hivatalok részére adott kedvezményt megvonta. Ez intézkedést azzal okolta meg, hogy a kérdéses telefon az orvos magánlakásán van s így nem tekintheti hivatalos telefonnak. A tanács azonban elvi álláspontjának fontartási és igazsága érdekében nem nyugszik bele az igazgatóság ez intézkedésébe, hanem fölir az ellen a kereskedelmiügyi miniszterhez. A föliratban kifejezték, hogy az orvos más helyiség hiányában otthon rendezte be hivatalát s ebben, nem pedig a magán lakásában van a telefon. Ez pedig szükséges, mert napközben és éjszaka is igen gyakran van szüksége a rendőrségnek az orvosra, akit pedig csak telefonon lehet értesíteni. Azt, hogy az orvosoknál mennyire szükséges a telefon, bizonyítja az ősszel urakodott kolera veszedelmes állapot, amikor sűrű egymásutánban kellett a hatósági orvosokat telefon útján egy-egy koleragyanus esethez hívni.

— **Adomány a kórház szegényeknek.** E hó 8-án hunyt el Scawarcz Adolf máv. ellenőr. Az elhunytak hozzá tartozói nevében Sajó Béla dr. ügyvéd hitvány koronát küldött koszoru megváltás címén a kórházi szegény betegek részére. A kórházi gondnokság, amely az összeget a kórházi szegény betegek karácsonya alapjához csatolta, köszönetét fejezi ki a nemes lelkű adományozónak.

— **A guti kaszáló.** Tudvalevő, hogy a Polgári-féle kaszálót a város megakartá venni, a tulajdonos azonban holdanként ötszáz koronát kéri a kaszálóért, míg Török Gábor erdőmesternek egy régebben kelt véleménye szerint egy hold nem ér többet 400 koronánál. E miatt évekig húzódott a dolog, most azután az erdőmester újabb jelentést tett, amelyben kifejti, hogy tekintettel a földárak emelkedésére s tekintettel a főforgó speciális körülményekre maga sem tartja soknak, ha a város holdanként ötszáz koronát fizet a kaszálóért. Most tehát valószínűleg rövidesen a kaszáló a város tulajdonába megy át.

— **Presbiteri gyűlés.** A debreceni református egyház e hónap 14-ik napján — szombaton — délután 4 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő: 1. Jelentés arról, hogy az 1910. évi december 21-én tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve december hó 24-én hitelesített. 2. Néhai Kálmán András helyére behívott Tóth Lajos presbiter eskütétele. 3. Az egyházkerület 1610. évi 649. sz. végzése Háló S. tanító és társai felebbezésére. 4. Az 1910. évi december 28-án tartott presbiterválasztás jegyzőkönyve, az 1555—1910. P. számú végzessel felkért küldöttség jelentése a választás eredményéről; határozás a presbiterium újraalakítása s az ezzel járó választások kitűzése tárgyában.

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Stencinger-ház.)

— **Vecsey Imréné vállalkozása.** Ma reggel a posta varossszerte prospektusokat vitt széjjel egy Abbáziában létesült új pensióról. Az új pensió azért érdekel bennünket közelebbről, mert a várossszerte közbecsülésben álló Vecsey Imre városi főjegyző felesége a tulajdonosa. — A nekünk is megküldött prospektuson a villa képe látható. Igen szép épület, mely a modern újításokkal fel van szerelve. Az Abbáziában létesített kedves debreceni otthon bizonyára kellemes találkozó hely lesz a város közönségének, mely Abbáziát felkeresi Vecsey Imréné penziói Villa Laura és Villa Mandria. Sürgöncim: Vecsey Imre Abbázia.

— **Kereskedők és a belegpénztár.** A debreceni kamara értesíti az Önkormányzatot az érdekelteket, hogy az állami munkabiztosítási hivatal biztosítási tanácsai 11. számú elvi határozatában azt az álláspontot foglalták el, hogy az 1907. évi XIX. t.-c. 3. §-ának 18. pontjában említett raktárállalatok alatt csak a harmadik személyek áruinak raktározásával iparszerűen foglalkozó vállalatok értendők és hogy a kizárólag saját áruik raktározásával foglalkozó üzemek — vagyis a közönséges árukereskedések — raktárállalatnak nem minősültek és ha a törvény idézett §-ában fogalt föl sorolások tekintetben másképpen nem intézkedik, nem esnek baleset biztosítási kötelezettség alá. Ha tehát mégis ily járulékok kivettették rájuk, felebezzék azt meg, erre hivatkozással.

— **Harc az aspirin körül.** A magyarországi patikusok s az elberfeldi Bayer-féle vegyészeti cég között elkecseregett küzdelem folyik tavaly óta az aspirin miatt. A gyógyszerészek ugyanis rendszerint poralakban adnak lázcsillapító szert annak, aki aspirint kér, mert az aspirin nem egyéb, mint acidum acetilosalicil. Am a németországi Bayer-cég ebben szövedéjgyel üzött visszaélést látott és érdekeinek megvédése céljából a magyar kereskedelmi kormányhoz fordult. Most döntött ez ügyben a miniszter. Kimonta, hogy a gyógyszerészek kötelesek ezentúl Bayer-féle tablettákat adni mindenkinek, aki kifejezetten aspirint kér. Megjegyzendő, hogy a Bayer-féle aspirin grammja 12 fillérbe kerül, a hatóságban teljesen egyenlő, az acidum acetilosalicil grammja pedig csak 6 fillér. Könnyen segíthet azonban magán a publikum. Ne kérjen a patikában aspirint, hanem acidum acetilosalicilt. Hiszen nem olyan nehéz megtanulni ezt a két latin szót, különösen amikor a zsebünkről van szó.

— **Öngyilkosság.** Derecskéről jelentik: Fekete Károly 23 éves legény felakasztotta magát. Az életunt fiatalember együtt nevel, kedett fel mostoha testvérel, egy igen csinos leánnyal, akihez már nem testvéri, hanem a komoly szerelem szülte érzések fűttek. A leány hallani sem akart Fekete Károly ömlengéseiről s ez nagyon elkecseregte. Tegnapi még utoljára beszélt a mostoha nővérrel, hogy hallgassa meg. Ez azonban kijelentette, hogy ne üldözze, mert szólni fog apjának. Az elkecseregett szerelmes legény kapta magát s az istállóban egy kötelet erősitett a gerendára, aztán felkötött magát. — Ma reggel vették észre, hogy Fekete Károly eltűnt, Keresték a házban és meg is találták, de már halott volt. Levetett hagyott hátra amelyben érzékeny bucsút vesz a keményszívű nővértől. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Uj! ÜZLET Uj! Mielőtt Játék és diszműáru ajándéktárgyait az ünnepekre beszerezné, saját érdekében tekintse meg, vételkényszer nélkül **Gósi Miklós**

a Szedlák-házban fővárosi mintára ujonnan berendezett

Nagy Gyermekek **J**áték és **D**iszműáru **K**iállítását!

— **A debreceni zenekedvelő társaság** f. hó 13-án pénteken este 6 órakor, a kereskedő társulat iktári helyiségében választmányi gyűlést tart Wessprémy Zoltán ny. főispán elnökelete alatt.

— **A jogász és tisztviselő kör** e hó 15-én azaz vasárnap este 8 órakor a saját helyiségében (Piac-utca 68. szám Killer palota) társas vacsorát rendez, melyre a kör tagjait külön meghívók mellőzésével ezúton hívja meg az elnökség. A vacsorára való részvételre jelentkezni lehet e hó 14-ig azaz szombat este 8 óráig a kör helyiségében kitett aláírási iven, vagy az elnökséghez címzett levélben.

— **Akinek a király az apja.** Ki ne emlékezne vissza boldog gyermekéveire, amikor a gyermekek élénk fantáziájukban a királyra gondolnak. Egyik másik ilyenkor így szól: milyen nagyszerű apja lehet a királyfiúnak! Önkéntelenül a gyermek fantáziájának eme megnyilatkozását látjuk az összes napilapokban megjelent Főherceg néni ajándéka című hírből. Egy bájos kis leánygyermek ugyanis a minap felszólította Augusta főhercegasszonyt, hogy küldjön neki azokból a babákból, amelyekkel már nem játszanak az ő gyermekei. Szinte csodálatos, hogy az irodalom milyen nemesítő hatással van a gyermek lelkületére: A Tolnai Világlapjában kétfeliről megjelent Gyermekevilág című mellékletben Lendes Elek ismert meseíró pompás képekben illusztrált cikkben írt a babákról és itt szóba hozta Augustia Főhercegnőt. Együttal megerősítette, hogy milyen jótékony hatással van a leánygyermekre a babával való játszás. Érdekes, hogy ez a kis leányka a főhercegasszonynak azt is megírta, hogy a Tolnai Világlapjából tudta meg, hogy a főhercegasszonynak annyi sok babája van, s reméli, hogy őt is boldoggá fogja tenni egy szép babával.

— **Tolvaj fiu.** Király Sándor nagycseri tanyájáról hazatérve bement Csürködi István hajdusámsoni korcsmájába s ott alaposan berugott. Ugyanakkor ott volt egy Kerekes nevű suhanc is. Mikor látta, hogy Király részegen elmegy, melléje osont, s kilopta mellényzsebéből 297 koronáját. A lopást Király csak reggel vette észre, amikor jelentést tett a csendőrségnek. A csendőrök kinyomozták a tolvajt, akinél 52 korona híjjával megtalálták a lopott pénzt. Az elvetemült fiu bevallotta bűnét, a hiányzó összegré vonatkozólag azt mondta, hogy azt elmulatta a sámsoni korcsmákban. Kerekest letartóztatták és bekísérték a debreceni ügyészség fogházába.

— **Orvosi felfedezések** korszakát éljük. A sebészek ma már műtétekkel oly betegségeket is gyógyítanak, melyek annak előtte sok ezer ember életét pusztították el. A vérba elleni küzdelem is igen nagy eredményeket mutat fel és éppen így hat a tudomány az Epilepsia (nehézkór) ellen vívott harcában is. E téren az újabb kutatások sorában első helyen Dr Szabó Sándor specialista orvos gyógyeljárása említendő, ki tudományos kutatásai alapján egy oly gyógymód birtokában van, melynek révén a legmakacsabb Epilepsia is sikerrel gyógyítható és ezért mindenkinél, ki Epilepsiaiban szenved ajánlható, forduljon bizalommal nevezett orvos intézetéhez, Budapest, Nagykörönd-utca 18., hol szívesen nyújtanak — levél útján — felvilágosítást.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezési műterem.

— **A kínai utcák** mozgalmas életét lázó képekben és hozzáillő szövegben ismerjük meg a „Kis Pajtás” gyermekújság legutóbbi számából. Ugyan-e szám érdekesítő módon meséli el a tigrisvadászatok módját és ezernyi veszedelmét. Számos ebeszélés, mese, vers, apróság és sok-sok kedves kép teszi tarkává a számot, mi mellett még jut hely búvészetek ismertetésére, farsangi tréfára, fejtörőre és a kézügyességet fejlesztő feladványokra. Már a pusztá tartalom felsorolása is eléggé meggyőző mindenkit, hogy e gyermekújság nélkülözhetetlen nevelési eszköz a gondos szülő kezében. Január végén új félévet nyit a lap, melyre az előfizetést már most elfogadják a kiadóhivatal. Előfizetési ár félévre 3 kor. Visszamenőleg szeptemberig az egész évfolyam 6 kor. Cím: „Kis Pajtás” Budapest, VII., Thököly-ut 16. szám. Ahonnan érdeklődőknek (iskoláknak több példányban is) készséggel küldenek mutatványszámot.

MŰVÉSZET.

— **A Debreceni Zenekedvelők Társasága** harmadik hangversenye. Minden tekintetben zenei eseménynek ígérkezik a Zenekedvelők Társaságának folyó hó 16-án, hétfőn este 8 órakor az Arany Bika termében tartandó harmadik hangversenye. Az est egyik érdekessége a budapesti Waldbauer—Temesvár—Molnár—Kerpely-vonósnégyes társaság fellépte lesz, mely iránt már is szokatlan érdeklődés nyilvánul. Meg is érdemi ezen kitűnő együttes, melyet a sajtó máris a cseh vonósnégyessel és a Flonzaley quartettel emleget a világ legjobb vonósnégyes társaságai között. A vonósnégyes társaság Haydn d dur vonósnégyesét és Debussy, a francia zenei forradalmár g moll vonósnégyesét adja elő, mely művekkel e hó 8-án Budapesten sikert aratott. Sarsen Ellen hangversenyének vezetője, az est másik vendége, kit mult vasárnap a lipcsei zenei közönség ünnepelt, Franz, Cornelius, Brahms, Gernstein, Bizet, Mozart, valamint Strauss Rikhard dalaiból fog énekelni. Részletes műsört legközelebb közlünk. Jegyek Csáthy Ferenc könyv- és zeneműkereskedésében kaphatók.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken Leányvásár operette. Ujdonság. Szombaton Leányvásár operette. Vasárnap délután Aranyvirág operette. Este Leányvásár operette.

* **Blaháné fellépte.** Blaha Lujza a kiváló művésznő értesítette Zilahy Gyula igazgatót, hogy szíves meghívását elfogadva, két estére lerándul hozzánk. A vendégjátékok napjai következőleg lettek megállapítva. Szombaton január 21-én a Csiky—Mader féle operett A nagymama kerül színre a címszerepben Blahánéval. 22-én vasárnap Bokor József 100 arannyal kitüntetett eredeti népsziműve a Kurucfurfangot adják, melyben a művésznő Bözsit a kurucmenyecskeket adja. E vendégjátékokra már hétfőtől lehet jegyeket előre váltani a nappali pénztárnál. Az első előadás bérletszűnetben, a második kis bérletben tartatik meg. — **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután Huszka szép zenéjű operettje Aranyvirág kerül színre mérsékelt helyárral a címszerepben Szilassi Etelkával. Este kis bérletben Kerner József Leányvásár című operettje adatik harmadszor.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

Aktuális témák.

Farsangi események.

Első apa: Volt már bálban az idén?
Második apa: (széttárja télikabátját, amely alatt nincs se kabát, se mellény.)

Első apa (busan): Én is voltam. Két lányommal voltam, a feleségemmel voltam és ötszáz koronával voltam. A két lányom meg van, a feleségem is...

Második apa (szomorúan bólint): Az ötszáz krón eltáncolt... Ismerem... A pénz a legjobb szupécárdástáncos. Tőlem is ihaj-csuhaj, sohse halunk meg, elropott négyszáz korona.

Első apa: A feleségem belém magarázta, hogy egy ilyen bálba jobb egyszer belefeküdni alaposan, mint háromszor fűgőzzel. Hát belefeküdtem. A ruháknál nem smucigoskodtam, valami kis ékszer is kerítettem, kocsi is hoztattam, így vonultunk a bálba.

Második apa: Csakugy, mint én.

Első apa: Tetszettek is a lányok. A táncosok megrohanták őket és egy perc múlva már a terem közepén forgott mindakettő.

Második apa: Eddig tudom én is, de most... mondja... Jött egy szőke fiu...

Első apa (meglepetten): Miért mondja, hogy jött egy szőke fiu?

Második apa: Mert az mindig jönni szokott.

Első apa: Jött is... Egy barátom ismerte... Hivata'nok a miniszteriumban... Lehet háromezer koronája, nem iszik nem kártyázik, van egy püspök nagybátyja, akinek végkielégítés kell, a váltóin jó zsirások szerepelnek, a ruhaszámláját is az anyja fizeti...

Második apa: Szóval megfelelt.

Első apa: Megfelelt és vitte is az idősebbik leányomat. (elhallgat.)

Második apa: Hát miért nem mondja tovább?

Első apa: Tudja én még nem voltam bálban... Hát ez így megy?

Második apa: Mi megy így?

Első apa: A szőke kihuzta a lányomat a közepre és elkezdett dolgozni. Először megmarkolta a derekát úgy, hogy a zsebemben sirni kezdett a szabószám. Aztán kezdte csavarni jobbra-balra és ordított.

Második apa (szomorúan): Mindig hazugságokat ordítanak: sohse halunk meg és butaságokat: ihaj-csuhaj, sőt csuhaj-ihaj, esetleg uhuj-csihaj!

Első apa: Ettől aztán svungba jött az ügy. A lányomat gyorsabb tempóban kezdte főzni a szőke. Megfogta mind a két vállát és úgy rázta, mintha mondta volna: most mindjárt úgy oda váglak a falhoz, hogy odaragadsz, azután kezdte hajlítani jobbra és balra, végül hátba vágta egy kicsit; aztán még egy kicsit.

Második apa: úgy van, úgy van.

Első apa: Aztán kezdett vele rohanni a teremben, adott neki két kicsi pofont, befeküdt a rüsbe, még sokat beleizzadt a rüsbe, mire a zsebemben ordítani kezdett a szabószám, zum schluss visszarohtant hozzám, belevágta a leányomat egy székbe, belém hajolt, belém izzadt és elment. A feleségem mindjárt azt kérdezte a leányomtól: Na? de a leányom nem tudott felelni, mert újra jött a szőke.

Második apa: Aztán mentek vacsorázni.

Első apa: Ugy van. Meghívtam a szőkét, fizettem a vacsorát, pezsgőt is bontattam, mert gondoltam: igaz van a feleségemnek egy ilyen bálba egyszer kell befeküdni és hirtelen eredményt elérni...

A szőke evett, a szőke ivott, kínált engemet is, hát valami keveset ettem én is, azután odahívta a cigányt és muzsikáltatott a pénzemért. Amikor már nagyon muzsikált a cigány, a szőke kezdett sugni a leányomnak, öt perc múlva pedig kezdett elvenni tőle mindent.

Második apa: Hogyan értsem ezt?

Első apa: Mit tudom én. Én se értem,

ugy látszik, ennek így kellett lenni. Elkérte a zsebkendőjét, emlékébe elvitte a legyezőjét, hogy majd ír rá valamit, elvitte a karperecét, hogy csináltat rá egy anghenglit, elvitte a gyűrűjét, ahhoz nem szólt semmit, csak mosolygott titokzatosan, azután leszerelte az összes szalagokat.

Második apa: Az az ember nem fog visszatérni magukhoz.

Első apa: De igen, mert a ruhatárban elcserélte a kalapomat, kért tíz koronát kocsira...

Második apa: Az az ember nem fog visszatérni...

Első apa: Na hallja, hiszen már a véglegénye a lányomnak.

Második apa: Ezt maga nem mondta nekem...

Első apa: Ő sem mondta, csak amikor pezsgővel leöntötte a frakkomat...

Második apa: A frakkját is leöntötte?

Első apa: (büszkén): Végig-végig. És amikor leöntötte a frakkomat, mondta: nem kell busulni bácsi, a családban marad...

Hát ez világos célzás?

Második apa: (csendesen ingatja a fejét és gondolkozva szivja tovább a szivarját).

TÁVIRATOK.

Felfordulás Portugáliában.

Lisszabon, január 12. A vasutasok az utolsó pillanatban megakadályozták a nemzetközi vonatok elindulását, hogy elejét vegyék egyes várható incidenseknek, amelyek e vonatok forgalmát gátolnák. A belügyminiszter folytatja a tárgyalásokat a sztrájkoló kereskedelmi alkalmazottakkal.

Páris, január 12. A Havas-ügynökség jelentéssel Lisszabonból: De Almeida belügyminiszter lemondott. A belügyminiszterium előtt tüntető csoportok jelentek meg és kérték a belügyminisztert, hogy hivatalban maradjon. A kereskedelmi alkalmazottak küldöttsége Braga idelglenes elnökhöz azt a kérést intézte, hogy a belügyminiszter lemondását ne fogadja el. Braga azt válaszolta, hogy Almeida lemondását nem fogadja el. A kereskedelmi alkalmazottak sztrájkja nem általános. Sok üzlet nyitva van. A városban több ízben összeütközésre került a dolog, amelyek folyamán sok letartóztatás történt. Örjáratok cirkálnak mindenfelé a rend fönntartására.

Örült asszony merénylete.

Cegléd, január 12. Szedlai Ernőné ceglédi vasúti alkalmazott felesége bement a városi jegyző hivatalába s először rendes, majd mindig erősebb hangon arra kérte a jegyzőt, hogy béküljön ki vele. A jegyző, kinek semmi dolga nem volt az asszonnyal, eleinte többször kijelentette neki, hogy nem haragszik rá, de az asszony makacsul megmaradt kívánsága mellett, sőt revolverrel is fenyegetőzött, ha kívánságát nem teljesíti. A jegyző látva, hogy örülttel van dolga, az asszonyt a hivatalban időző őrmesterrel kivezetette. Szedlainé tegnap délután ismét megjelent a jegyzőnél és kérte a békülésre. A jegyző, már tudván hogy örülttel van dolga, az asszonyt kiutasította és kizárta. Rövid idő múlva a jegyző másik szobája ajtaján kopogtattak. A jegyző kinyitotta az ajtót és ebben a pillanatban hatalmas ütést érzett a fején és vér borította el arcát. Szedlainé került a másik ajtóhoz és a kályha mellől magához vett egy darab tűzifát és azt vágta erősen a gyanútlanul ajtót nyitó jegyző fejéhez. Az ütéstől a jegyző fején a bőr néhány centiméter hosszúságban megrepedt és erősen vérzett. Az örült asszonyt a rendőrség elkülönítette.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 12.

Változatlan áron elkelt (50 kg.-ként) 8000 métermázsza buza. Rozs, zab, tengeri ár tartó.

A határidőpiacon szilárd volt az irányzat, mert a külföldről szilárd jelentés érkezett, a spekuláció pedig a hideg idő miatt fedezéseket eszközölt. A gabonaneműek ára nyugodt forgalom mellett néhány fillérral javult.

Az árak 50 kilogramonként

buza ápr. . . . . 11'14—11'14.

buzamáj. . . . . 10'98—11'03.

buza okt. . . . . 10'66—10'65.

rozs ápr. . . . . 7'99—7'98.

rozs okt. . . . . 7'85—7'84.

zab ápr. . . . . 8'57—8'55.

tengeri máj. 1911. 5'59—5'58.

Értéktözsde. Osztrák hitel 676'25 Magyar hitel 864'75. Négy százalékos Magyar oronajáradék 92'32'5.

Debreceni értéktözsde.

Néhány hónappal ezelőtt a szomszédos Szatmár városában vállalkozó szellemű ifjak léptek a parkettra. Ildomos tancleptekkel vezették a papírokat mind magasabb, magasabb árfolyamra.

Ma már hiába keressük Szatmáron az az egyszerű — mondhatjuk puritán erkölcsű — régi bankembereket. Ma már a kölcsönvevőt nem kérdezik, hogy hány száz keze van. Nem érdeklődnek az iránt se, hogy két vagy három hónapra vonják le azt a 6—8 százalékos kamatot.

Kit érdekel ma kamat, jutalék és kezelési költség című adóst pukkanzó intézmény?

Éremedett szövetkezési igazgatók fektetik alkalmazottaik kaucióját előkelő származású üzletheleik váltóiba. Csak vásárolnak lázasan, magasztalódon s hogy egy kis igazságot is mondjunk — pénz nélkül.

Ha te veszed az én papíromat, én veszem a tiedet és adunk egymáséra nagykölcsönt ha nem is kis kamatra.

Szűgyeink kell vagy örülnünk annak, hogy Debrecenben összesen 4 darab részvény van a piacon.

A beszámolót befejezendő, e 4 papír árfolyamértéke összesen 100 korona. Diszkréttek vagyunk, nem írjuk ki melyekről nincsen szó, pardon melyekről szó van.

Ingatlanok forgalma.

Bernáth Kálmán és neje Láposy Anna veszik a debreceni 2508. számú tjkvben foglalt 7 hold 643 négyszögöl újföldet Veszprémi János és társaitól 8500 koronáért.

Szatmári Ferenc és neje veszik a debreceni 3220 sz. tjkvben foglalt 4 hold 1112 négyszögöl ujosztású földet Szentesi János és társaitól 4000 koronáért.

Borzay Gábor veszi a debreceni 10543. számú tjkvben foglalt 844 négyszögöl földet Vince Istvánné Szabó Juliánától 2000 koronáért.

Szerkesztői üzenet.

T. S. kereskedő. Hogy helyesen tudjunk felelni s a szükséges felvilágosítást meg tudjuk adni, sziveskedjék hozzánk 6 óraker befáradni. Sok mellékkörülményre kell figyelemmel lenni s így rövidesen felvilágosítást adni irásban alig tudunk. A föltett kérdésre azt is mondhatnánk, hogy lehet, de jobb ha befárad s akkor bővebb felvilágosítást adunk.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Pozsár erre egy szót sem felelt, annyira föl volt indulva.

Nem tehettek e jó embernek rosszabbat, mintha feleségére példálództak.

Tekintetre sem méltatva tehát Hupeczet, oda nyult a kárpótlási pénz után az asztalhoz, hogy eltegye és távozzék, de Kupecz hirtelen eiseprette előle a pénzt.

— Most már csak azért sem tértem meg a kárt, hanem majd én megyek panasra! Megmutatom, hogy kell engem a lóról leránni!

Megmutatom, hogy melyikünk parancsol a másiknak!

Ó akar engem regulálni! Azt mondom, hogy takarodjék innen, különben úgy kilóditom ebből a házból, hogy hónaputánig sem szedi föl magát!

Takarodjék, ha mondom! — kiáltá a legnagyobb dühvel és ha Pozsár csakugyan sieive oda nem hagyja a szobát, bizonyára megteszi, amivel fenyegette.

— Hát te mit pilyeregsz megint?

Hallgass, ha mondom!

Ugy-e bár, azt akarnád, hogy meghunyászkodjam, hogy kunyoráljak nekik?

Nem én, míg egy életem van!

Én odanyújtom nekik a kezemet és még ők tisztítják vissza!

Jó, ha barátságom nem kell nekik, ám lássák, mint boldogulnak haragommal! — mondá és amint a bösz indulat erőt vett ez emberen, sem Magda asszonynak, sem Ilusnak nem volt többé hatalma felette.

Igy telt el ez a nap és ahányan e házban voltak, mindegyiknek más más érzelmek borongtak lelke előtt, — amint késő este lefeküdtek.

Magda asszony mély megilletődéssel nézte, mi hamar lettek semmivé a boldog jövő képei.

Iluska meg az ifju lélek erős meggyőződésével hitte, hogy bármilyen harag válassza is el a két házat egymástól, ő meg Gergely azért mégis egymáséi lesznek, amint ők azt maguknak megesküdték.

Kupecz pedig elgondolta magában, milyen eszközökhöz kell nyulnia, hogy a törvény neki szolgálaton igazságot a mokány Zsuzsi asszony ellenében.

IX.

Nagysokára alhatott csak el Kupecz Mihály és nagyon messze volt még a hajnal, midőn már ismét ébren volt és egyre forgatta elméjében, miképen lehetne legsikeresebben az ő részére hajlítani most már az igazságot.

Sok mindenféle mód fordult meg erre nézve anyában, míg végre az egyik mellett állapodott meg, amelyikről leginkább hitte, hogy célhoz vezet.

A tisztartót veszi majd reá, hogy akaratja szerint ítélet legyen.

Ugyis jó embere neki!

Nem egyszer dolgoztak ők már egy-kézre, mikor marhát venni vagy kimustrálni kellett.

Azonkívül most is kétszáz forintjával tartozik neki a tisztartó, mindig mondj hogy csak ő hozzá folyamodjék.

Jó, tehát ez ügyben bizonyítsa be az iránta való jó indulatát, ebben segítse őt és nem bánja, ha az egész kétszáz forint örökre odavész is.

Égészen fölvidulva kelt fel!

Biztatja a feleségét, ne busuljon, majd meglátja, hogy jóra fog válni minden.

A mellett marad ő meg, a mit tegnap mondott; de előbb példát kell mutatnia, hogy nem félelemből vagy reájjesztésből változtatja meg életét, különben maradása sem volna e helyiségben.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be nem tömő, minőség tekintetében felülmúlhatatlan magyar gyártmányu

Hungária-írógépszalag

az összes rendszerű gépekhez.
Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

Gyártja: **Herczeg és Geiger**
vegyészeti gyára, Budapest.

Kapható **Egry és Kulcsár** czégnél
DEBRECZEN.

Egy nagyobb iparvállalat

1911. május 1-ére, a főtéren,
vagy a főtérhez közel,

megfelelő helyiséget

keres. — A helyiség álljon földszinti 2 nagy szobából (6×6m.) esetleg megfelelő nagyságú, világos raktárhelyiségből, és 3 kisebb szobából.

Esetleg kisebb ház összes helyiségeit bérbbe veszi.

Cím a kiadóhivatalban.

21705.
1910.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város gazdasági törzsgulyájából 12 drb. különböző koru tenyésztésre alkalmas bikának eladása rendeltetvén el, ezen bikák a **folyó 1911. évi január hó 16-án** tartandó debreczeni országos marhavásárban délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen fognak eladni.

Miről az érdeklődők azzal értesítetnek, hogy ezen 12 drb. tenyész bika a város epreskerti telepén megtekinthető.
Debreczen, 1911. január hó 9-én.

A városi tanács.

50 korona

heti keresetet

vagy 50–60% jutalékot

biztosíthat mindenki, aki az én vitághírű és konkurrencianélküli **aluminium áru és cég-tábla** képviselőjét átveszi. A képviselőt mellékkeresetként is átadó. Az aluminium-áruk játszva könnyedén eladhatók. Leírás minta kívánatra ingyen. Ne mulassza el senki ezt megkérdezni, Levelezőlap elegendő. Cim:

Anton Hruby

Müglitz (Mähren).

Német levelezés.

Linx 1909: aranyérem; legnagyobb mértékű

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU
Képviseletje:
Boros Artur ökl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkeres és helyhez kötött telített és szabadalmazott
**túlhevített gőzzel
működő lokomoblok**

WOLF eredeti szerkezete 10–300 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság legbiztosabb, legtarthatóbb és legmegbízhatóbb szerszámja.

Összesen 100 000 lóerő felett

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond könyvnyomda

Debreczen, Fiac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Készít mindennemű

Könyvnyomdai munkát

u. m.

NÉVJEGYEKET,

ELJEGYZÉSI, ESKÜVŐI
ÉS BÁLI MEGHIVÓKAT,
Számlákat, Körleveleket, Röp-
iratokat, Szépirodalmi és tudomá-
nyos műveket, Falragaszok-
kat, Gyászjelentéseket, Üzleti
kártyákat, Cégnyomású levél-
papir és borítékokat, Árjegy-
zékeket, Czimkéket stb. stb.

a legjutányosabb árban.

Hirlapkiadó vállalatában

megjelenik:

Debreczen város legrégebb és
a függetlenségi és 48-as párt
hivatalos lapja, a

DEBRECZEN.

Debreczen város és Hajdu-
vármegye egyetlen, délután
megjelenő politikai napilapja az

ESTI HIRLAP

Mindkét napi lapra hirdetések a
legjutányosabb árban felvételnek.

IRODAI PAPIROK, IRÓSZEREK, ÜZLETI KÖNYVEK ELISMERT LEGJUTÁNYOSABB ÁRBAN.

Apró hirdetések.

Báli keztyűk minden hosszúságban, kizárólag saját készítmény. Legolcsóbban szereshető be Nagy Andrásnál Kistemplom bazár.

28 KRAJCARERT fejél férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

VESZÉLYMENTES önberetválkozó készülékek, ollók, zsebkések, pénz, szivar és cigaret-tárczák, ridikülők, nyakkendők, zsebkendők leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piacz-u. 9. 3

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ
50-ik idényértésítőnkét, kérje annak bérmentes beküldését.
Budapest, V. Bécsi-utca 6
KUNZ ÁRUHÁZ

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle 3 Király tea** által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullet, szóval gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hosszabb használat után segít. Hurutos bántalmakat eloszlat, gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra). Tordy-név nélküli, rozsz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl. gyógyszerész, Budapest, Ühői-ut 89. szám alatt.

Royal amerikai írógép
— olcsó és jól —
Kérjen azonnal árjegyzéket Kovács A. és Tsa cégétől
Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Védjegy
Jól jár, ha
tudomásul veszi, hogy újabb utánozzák
a valódi
Palma-kaucsuk-
cipősarok
mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak kő-zónsleges gumisarkok vannak, jól teszi lehat, ha károsodást megelőzendő, a valódi **Palma-kaucsuk-cipősarok** minden dobozon látható **védjegyére ügyel!**
Védjegy

Nincs többé tyukszem!
Használja mindenki a **Martin-féle tyukszem-tapaszt**, mely 4-5 nap alatt a legrégebbi, legmakacsabb tyukszem-mel, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyukszem-támaszt kapható a feltaláló és készítőnél **MARTIN TAMÁS** gyógyszerésznél Ujpest, Kossuth- és Deák-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona.
Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt jön forgalomba.

Dr. BOROVSZKY-féle **BOROLIN** Felülmulthatatlan háziszser
gümmókóros, izom- és ideg-fájdalmak, köszvény, csúz-, ischias-, derék-, láb-szagatások, hátszurások és égési sebek megszüntetésére. Külön fertőtlenítő szer, maga az olajréz egyben óvszer is. Kapható mindenütt.
1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben. Előállítják:
Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület, Fő-utca 70. szám.

Jegyezze meg magának pontosan azt, hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-gép a mely csak létezik.

Tü nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.

Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tü nélküli Pathephonon játszon.

A PATHE FRERES, PARIS
világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.
Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHE FRERES
WIEN, I.,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva Szt. Petervár, Odessa, Brüssel, Amsterdam, Barcelona, Milánó, Lissabon, Bombay, Calcutta, Singapore, Shangai, Tokio stb.

Debreczen sz. kir. város Tanácsától.

21494.
1910.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Belső-Ohat nevű 3850 katasztrális hold 158 négyszögöl területű ingatlan tagbirtok, valamint a Telekháza (Külső-Ohat) nevű 4067 katasztrális hold 1559 négyszögöl területű ingatlan tagbirtok, külön-külön 1912. év október hó 1-től kezdődő és 1924. év szeptember hó 30-án végződő 12 évre nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatnak és pedig akként, hogy az árverés mind a két ingatlanra külön-külön két alternatíva szerint fog megtartatni.

Első alternatíva: 1. Haszonbérlet közeles a jelenlegi haszonbérlet által épített és annak tulajdonát tevő s az árverési feltételekhez fűzött becsű kimutatás és pedig a Belső-Ohaton 1-18, a Külsőohat (Ohattelekházán) 1-17. tétel alatt felsorolt építményeket 1912. évi október hó 1-én, mint a birtokba lépés napján egyik-egyik birtoknál 150,000 korona, azaz Egyszázötvenezer koronában megállapított becsértékben átvenni.

Második alternatíva: 2. Ezen fentjelzett épületek a város által a régi bérletől átvételén, a szóban levő Belső-Ohati és Telekházi birtok ezen épületekkel együtt adatnak haszonbérbe.

Az árverésre határnapul **1911. évi február hó 22-ik napjának délelőtti 9 órája** a városház nagytanácsstermébe kitűzetik.

Bánatpénzül az árverelő bizottság kezébe az árverés megkezdése előtt leteendő a kikiáltási ár 10%-a. Kikiáltási ár a Belső-Ohati bérletre 60,050 korona, a Telekházi bérletre 73,400 korona.

Miről az érdeklődők azzal értesítetnek, hogy az árverési feltételek és a bérleteken levő épületek leltárai a városi számvédelmi hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, de ezenkívül az árverési feltételek és leltárak egyes példányai a város gazdasági ügyosztályánál 3 koronáért meg is szereshetők.

Debreczen, 1911. január hó 5.

A városi tanács.